

Mál nr. 254/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Skilyrði vinnuveitandaábyrgðarreglu.

Gögn.

1. Málskot móttakið 10. júlí 2025, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V, dags. 18. ágúst 2025, ásamt fylgiskjölum.
3. Ódagsettar viðbótaraathugasemdir M, bárust nefndinni 24. ágúst 2025.
4. Viðbótarathugasemdir V, dags. 25. ágúst 2025.

Málsatvik.

Í málskoti er málsatvikum þannig lýst að þegar M hafi verið staddur í Sorpu að Sævarhöfða í Reykjavík, hafi viljað svo illa til að annaði aðili, A, sem hafi verið að farga byggingarúrgangi hafi misst spýtu á bifreið M með þeim afleiðingum að hún varð fyrir tjóni. A hafi verið á bifreið í eigu X sem starfi í byggingariðnaði. M byggir á því að þegar fyrirtæki í byggingariðnaði sé að farga byggingarúrgangi sé það augljóslega beintengt starfsemi þess fyrirtækis sem á þá bifreið sem notuð var. Því sé ljóst að tjónið á bíl M eigi að falla undir ábyrgðartryggingu atvinnureksturs sem X er með hjá V. Bendir M á að honum finnist einkennilegt ef hægt sé að fírra sig ábyrgð með þeim rökum að A hafi verið að farga efninu utan vinnutíma og því falli það ekki undir gildissvið ábyrgðartryggingarinnar. Bendir M einnig á að umræddur starfmaður X hafi viðurkennt að hafa valdið tjóninu.

Í athugasemdum V, dags. 18. ágúst 2025, er skaðabótaskyldu X hafnað með þeim rökum að M hafi í umrætt sinn verið í einkaerindum í Sorpu og því sé ósannað að sú háttsemi sem leiddi til tjóns M hafi tengst starfsemi X. Ekki geti því komið til þess að tjónið verði bætt úr ábyrgðartryggingu atvinnureksturs sem X er með hjá V.

Í viðbótarathugasemdum M, sem bárust nefndinni 24. ágúst 2025, er m.a. á því byggt að tengja megi þann byggingarúrgang sem málið varðar við starfsemi X. Um hafi verið að ræða úrgang sem fallið hafi til við starfsemi X. Þá liggi einnig fyrir að starfmaður X hafi valdið tjóninu og að X beri húsbóndaábyrgð á athöfnum hans.

Í viðbótarathugasemdum V, dags. 25. ágúst 2025, er m.a. bent á að samkvæmt 2.1. gr. vátryggingarskilmála gildi ábyrgðartryggingin um skaðabótaábyrgð vegna munatjóna sem rakin verða til starfsemi þeirrar sem getið er í skirteini, þ.e. í tilvikum X til múrara sem eru að störfum fyrir X. V telur því ljóst að tryggingin taki einungis til tjóna af völdum verka sem unnin eru í múrarastarfsemi á vegum X. Þá bendir V á að það sé M að sanna að umrætt verk hafi verið unnið í tengslum við starfsemi X. Það eitt að A hafi verið á bíl í eigu X dugi þar ekki til. Þvert á móti telur V að gögn málsins bendi eindregið til þess að A hafi verið í einkaerindum í Sorpu þegar tjónið varð.

Álit.

Ágreiningur þessa máls snýr að hugsanlegri skaðabótaábyrgð X á tjóni M. M byggir kröfu sína á því að hann eigi rétt á skaðabótum úr ábyrgðartryggingu fyrir atvinnurekstur sem X var með hjá V. Mögulegur bótaréttur byggir á því að M eigi skaðabótakröfu á hendur X á grundvelli annað hvort sakarreglunnar, þ.e. á grundvelli saknæmrar háttsemi X, eða reglunnar um ábyrgð vinnuveitanda. Í málinu liggur fyrir að ekki eru forsendur til þess að fallast á skaðabótaábyrgð á grundvelli saknæmrar háttsemi X. Hvað varðar hugsanlega skaðabótaábyrgð X á grundvelli vinnuveitandaábyrgðarreglu þurfa eftirtalins þrjú skilyrði öll að vera uppfyllt til þess að sú geti orðið raunin: 1. Tjónið er rakið til saknæmrar hegðunar starfsmanns – sakarreglutilvísun. 2. Tjóninu er valdið (saknæm hegðun starfsmanns) í starfi eða í tengslum við starf. 3. Starfsmaður sá sem olli tjóni er undir boðvaldi vinnuveitanda. Það er M að sanna að öll framangreind skilyrði séu uppfyllt.

Eins og að framan greinir lýsir M atvikum máls með þeim hætti að tjón hans verði rakið til athafna A sem hafi verið staddur í Sorpu á bíl í eigu og merktur X. Því hefur ekki verið mótmælt af hálfu V að A starfar hjá X. Byggir M á því að A hafi í umrætt sinn verið að farga byggingarúrgangi sem tengist

starfsemi X sem hafi verið fluttur í Sorpu með bifreið í eigu X. M telur því liggja fyrir að A hafi unnið verkið í þágu X. Tilvikið falli því undir gildisvið ábyrgðartryggingar atvinnureksturs sem X er með hjá V. Þá er í gögnum málsins að finna eftirfarandi atvikalýsingu sem höfð er eftir A: „[A] sagðist hafa verið að losa spýtur úr vinnubílnum sínum Hafi hann haldið á tréborði og verið að setja borðið í ruslagám. Þá hafi borðið dottið í sundur og ein spýtan fallið á bíl [M]. Aðspurður sagðist A] hafa séð tjón á húddinu á bíl [M] eftir þetta en að það hafi verið smá dæld. [A] sagðist aðspurður að lokum vera með heimilistryggingu hjá [V] og að bifreiðin væri líklegast líka tryggð þar.“ V hefur hafnað því að ástæða þess að A var staddur í Sorpu hafi haft eitthvað með starfsemi X að gera. Því geti tjónið ekki fallið innan gildissviðs vinnuveitandaábyrgðarreglu og þannig bakað X skaðabótaábyrgð.

Eins og áður hefur komið fram er það M að sanna að framangreind skilyrði vinnuveitendaábyrgðarreglunnar séu uppfyllt, m.a. það skilyrði að tjóni sé valdið í starfi eða í tengslum við starf. Nefndin telur að M hafi ekki tekist að sanna að þetta skilyrði sé uppfyllt. Í því sambandi bendir nefndin á að það eitt að byggingarúrgangurinn var fluttur með bifreið í eigu X sannar ekki að verkið hafi verið unnið í starfi hjá X eða í tengslum við það starf. Þá verður ekki dregin sú ályktun af því sem haft var eftir A að framan að hann hafi litið svo á að för hans með byggingarúrganginn í Sorpu hafi haft eitthvað með starfsemi X að gera.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 9. september 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir